

Rakvere Vallavalitsus
vallavalitsus@rakverevald.ee

Teie: 28.04.2025 e-kiri

Meie: 20.06.2025 nr 13-3/25-1009

Arvamuse andmine Pahnimäe maastikukaitseala otstarbekuse hindamise menetlusele

Rakvere Vallavalitsus edastas 28.04.2025 e-kirjaga Eesti Geoloogiateenistusele Rakvere Vallavolikogu 23.04.2025 otsuse nr 167 „Pahnimäe maastikukaitseala kaitse all olemise eelduste ja piirangute otstarbekuse hindamise menetluse algatamine“ (registreeritud dokumendihaldussüsteemis DELTA 28.04.2025 numbriga 13-3/25-548).

Rakvere Vallavolikogu 30.08.2017 määrusega nr 8 „Pahnimäe maastikukaitseala moodustamine ja kaitse-eeskiri“ moodustati Pahnimäe maastikukaitseala ja kehtestati selle kaitse-eeskiri.

Kaitseala eesmärgiks on kaitsta piirkonna erilist pinnavormi (Pahnimäe oos), maastikuilmet ning alaga seotud ajaloolis-kultuurilisi väärtusi (muistse linnuse asukoht „Kloodi Pahnimägi“). Samuti alal asuvaid II ja III kategooria kaitsealuseid liike.

Kaitseala asub riigi omandis oleval Pahnimäe katastriüksusel (katastritunnus 66201:001:0958) ja eraomandis olevatel Kiigemetsa (katastritunnus 66101:001:0195), Pahnimäe (katastritunnus 66201:001:0534) ning Aksli (katastritunnus 66201:001:0715) katastriüksustel.

Ala kattub valdavas enamuses Eesti põlevkivimaardla (registrikaart nr 33) Haljala uuringuvälja põlevkivi passiivse reservvaru plokkidega 6 ja 19. Samuti kattuvad eelnimetatud kinnistud Veltsi (Pahnimäe) liivamaardla (registrikaart nr 371) täiteliiva passiivse tarbevaru plokkidega 4, 5, 6 ja 12.

Ala kattub täielikult Lääne-ja Ida-Virumaa ehitusmaavarade üldgeoloogilise uurimistöö alaga (luba nr YGUL/523069, loa omaja Eesti Geoloogiateenistus, luba kehtiv kuni 03.12.2027)

Kaitseala külgneb läänest kehtivate keskkonnalubadega mäeeraldistega Veltsi karjäär (luba nr LVIM-025, loa omaja Verston Eesti OÜ, luba kehtiv kuni 18.02.2029) ja Veltsi II liivakarjäär (luba nr KL-513645, loa omaja Päide Liiv OÜ, luba kehtiv kuni 24.10.2037).

Menetluse käigus kaalutakse ka kaitseala laiendamist põhjasuunas eraomandis olevale Aksli kinnistule (katastritunnus 66201:001:0715), mis on juba osaliselt kaitsealaga hõlmatud ning eraomandis Augupõllu kinnistu (katastritunnus 19002:004:0071) lõunaosale.

Juhime tähelepanu, et Keskkonnaametil on menetluses Veltsi III liivakarjääri maavara kaevandamise keskkonnanaloa taotlus (taotleja Verston Eesti OÜ), mis hõlmab Aksli kinnistul

asuvat Veltsi (Pahnimäe) liivamaardla täiteliiva aktiivse tarbevaru plokki 10 ning Augupõllu kinnistul asuvat täiteliiva aktiivse tarbevaru 11 plokki.

Pahnimäe maastikukaitsealal on keelatud maavara kaevandamine. Kuivõrd tegevus on vastuolus maapõue ja maavara kaitse põhimõtetega, halvendades maavarale ligipääsu ja selle kaevandamisväärsena säilimist (maapõueseadus § 14), nõustub Eesti Geoloogiateenistus juba olemasoleva kaitseala eesmärgiga kaitsta Pahnimäe oosi, arheoloogiamälestist muistse linnuse asukohta ning kaitsealal asuvaid II ja III kategooria kaitsealuseid liike.

Eesti Geoloogiateenistus ei nõustu kaitseala piiri laiendamisega põhja suunas Aksli ning Augupõllu kinnistule, sest see hõlmaks kaitsealasse ka Veltsi (Pahnimäe) liivamaardla täiteliiva aktiivse tarbevaru plokid 10 ja 11, kus ei ole muinsus-, ega looduskaitselisi piiranguid. Kaitseala laiendamine halvendaks täiendavalt maavarale ligipääsu ja selle kaevandamisväärsena säilimist väljaspool olemasoleva kaitseala piire ning võib hakata oluliselt mõjutama olemasolevate keskkonnalubadega töötavaid karjääre.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Martin Nurme

Maavarade registri osakonna juhataja

Valdo Tohver

Maavarade registri osakonna spetsialist

5309 4459   Valdo.Tohver@egt.ee